

249

N U T A R I M A S

*Ses žin. kei
Ses gruvių
Ses žin. kei*

(perduoti bylą teismui)

Vilnius,

1970 m. rugpiūčio mėn. II d.

Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT tardymo skyriaus ypatingai svarbių bylu vyr.tardytojas majoras Budrys, išnagrinėjės baudžiamosios bylos Nr.296 medžiagą apie Statkevičiaus Algirdo, Jono s., padarytą visuomenei pavojingą veiką, numatyta Lietuvos TSR BK 68 str. I d., -

N U S T A T Ė:

1970 metų balandžio mėnesį Valstybės saugumo komitetas prie LTSR MT gavo pil.pil. Karoblio Stanislovo, Jéronio s., ir Bonosiak Elenos Michailovnos pareiškimus apie tai, kad dirbantis Lietuvos TSR Vyriausioje valstybinio draudimo valdyboje pil. STATKEVIČIUS Algirdas, Jono s., eilės metų laikotarpyje savo bendradarbių tarpe vedė antitarybinę agitaciją, skleisdamas įvairius šmeižikiškus prasimanimus, žeminančius tarybinę politinę ir visuomeninę santvarką. Remiantis jų pareiškimais Valstybės saugumo komiteto prie LTSR MT tardymo skyrius 1970 m. gegužės mėn. 7 d. STATKEVIČIUI Algirdui, Jono s., iškėlė baudžiamają bylą pagal nusikaltimo požymius, numatytaus Lietuvos TSR BK 68 str. I dalyje.

(t. I, 1, 2, 3-7, 8-11)

Parengtinio tardymo eigoje buvo nustatyta, kad STATKEVIČIUS Algirdas 1966-1970 metais sukūrė ir rašomąja mašinėle atspausdino antitarybinio turinio kūrinių, pavadintų "Bendražmogiškumo manifestu", kuriame šmeižia tarybinę

valstybinę ir visuomeninę santvarką, niekina marksizmo-le-ninizmo teoriją ir jos autorius, tendencingai iš antitarybinių pozicijų nušviečia istorinius Tarybų valstybės sukūrimo bei gyvavimo faktus, diskredituoja Tarybinės vyriausybės ir Komunistų partijos vadovus.

Paminėtą kūrinį STATKEVIČIUS Algirdas parašė dvieluose variantuose. Pastarąjį variantą padaugino rašomąja mašinėle ir platio savo pažistamų tarpe. Be to, "Bendražmogiškumo manifesto" antrojo varianto visą tekstą nufotografavo ir padarė fotonegatyvus dvieluose egzemplioriuose tikslu persiusti į užsienį ir ten jį išleisti.

(t.I, l.32-44, 48-54, 126-132, 187-190, 229-231

t.II, l.1-117, 118-130, 186-195, 196-200)

Antitarybinį kūrinį STATKEVIČIUS Algirdas davė skaityti Ardzijauskui Juozui, Bielevičiui Jonui ir Vilniaus V.Mickevičiaus-Kapsuko vardo valstybinio universiteto dėstytojai Rickevičiūtei tikslu gauti jų atsiliepimus apie tą kūrinį.

(t.I, l.126-132, 187-190, 229-231)

1951 metais STATKEVIČIUS Algirdas buvo suimtas ir nuteistas kaip fašistinės Vokietijos diversantas-parasiutininkas ir iki 1956 metų atlikinėjo bausmę įkalinimo vietose. Atlikdamas bausmę ir vėliau, Statkevičius Algirdas sukūrė ir parašė visą eilę antitarybinio turinio eiléraščių, atspaudino juos rašomąja mašinėle keletą egzempliorių, sudarydamas rinkinį, juos nufotografavo, padarė fotonegatyvą ir ketino perduoti į užsienį. Prie paminėto eiléraščių rinkinio yra padarytas sekančio turinio prierašas: "Nežinomų Raudonojo Fašizmo Imperijos Mirties Konklageriuose žuvusių bei dar išlikusių gyvų lietuvių-politinių kalinių eiléraščiai". Be paminėto rinkinio Statkevičius Algirdas parašė dar visą eilę antitarybinio turinio eiléraščių ir sudarė dar vieną jų rinkinį, pavadintą "Svečiu šiam pasauly viešiejau", atspaudino rašomąja mašinėle keletą egzempliorių ir vieną

iš jų davė skaityti savo pažiastamam Seikaliui Antanui.

(t.I, l.32-44, 48-54, 55-57, 126-132, 137-138,
t.II, l.1-117, 118-130, 134-144, 196-200, 203-210)

Be to, nustatyta, kad STATKEVIČIUS Algirdas eilės metu laikotarpyje savo bendradarbių tarpe vedė antitarybinę agitaciją, skleisdamas įvairius šmeižikiškus prasimanymus, žeminančius Tarybinę valstybinę ir visuomeninę santvarką,

tai yra padarė visuomenei pavojingą veiką, numatyta Lietuvos TSR BK 68 str. I dalyje.

1970 m. gegužės mén. 11 d. kratos metu Statkevičiaus Algirdo bute buvo rasta ir paimta: antitarybinio turinio kūriny, pavadintas "Bendražmogiškumo manifestu", dvylikai to kūrinio sutrumpinto varianto egzempliorių ir jo fotonegatyvai, paminėto kūrinio juodraštinė medžiaga, eiléraščių rinkiniai ir kt. Ta pačią dieną Statkevičiaus Algirdo pažiastamo Ardžijausko Juozo bute kratos metu buvo rasti abu Statkevičiaus Algirdo parašyto "Bendražmogiškumo manifesto" variantai, sutrumpintojo varianto ir antitarybinio turinio eiléraščių rinkinio fotonegatyvai. Seikalio Antano bute kratos metu 1970 m. gegužės mén. 11 d. buvo rastas ir paimtas vienas Statkevičiaus parašyto eiléraščių rinkinio "Svečiu šiam pasauly viešėjau" egzempliorius.

(t.I, l.32-44, 48-54, 55-57, 126-132, 137-138,
t.II, l.1-117, 118-130, 134-144, 186-195, 196-200)

Liudytojas Juozas Ardžijauskas parodė, kad jo bute rastus du antitarybinio kūrinio "Bendražmogiškumo manifesto" egzempliorius ir fotonegatyvus jam perdavė jo pažiastamas Statkevičius Algirdas 1970 metų pradžioje.

(t.I, l.126-132)

Liudytojas Seikalis Antanas parodė, kad rastą pas jį eiléraščių rinkinių, pavadintą "Svečiu šiam pasauly viešėjau" jis gavo 1970 metų balandžio mėnesio pabaigoje, nuo savo

pažistamo Statkevičiaus Algirdo, kuris jam sakės, kad tie eileraščiai yra jo kūrybos.

(t.I, l.137-138)

Liudytojas Bielevičius Jonas parodė, kad Statkevičius Algirdas davė jam skaityti jo parašytą antitarybinio turinio kūrinį, pavadintą "Bendražmogiškumo manifestu". Be to, A.Statkevičius, žinodamas apie tai, kad Bielevičiaus žmona yra austré, turi Austrijoje giminių ir lankosi pas juos, prašė, kad jis per ją išsiųstų tą kūrinį į užsienį tikslu ten ji išleisti.

(t.I, l.187-190)

Liudytojai Bonosiak E.M., Ožeraitis V.J., Jakūnienė T.D., Lukoševičius J.P., Karoblis S.J., Filipavičiūtė L.V. ir Stasiulis S.P. parodė, kad Statkevičius Algirdas savo bendradarbių ir pažistamų tarpe eilės metu laikotarpyje vedė antitarybinę agitaciją, šmeiždamas tarybinę tikrovę.

(t.I, l.153-156, 157-158, 159-160, 165-167, 172-176,
179-180, 198-200)

Atlikus kriminalistinę ekspertizę, nustatyta, kad antitarybinio turinio kūriniai "Bendražmogiškumo manifestas" yra atspausdinti rasta ir paimta Statkevičiaus bute "Groma" firmos rašomąja mašinéle, o paminėto kūrinio juodraščiai yra Statkevičiaus Algirdo parašyti.

(t.II, l.171-195)

Parengtinio tardymo eigoje kilo įtarimas, kad Statkevičių persekioja didybés manija ir ryšium su tuo 1970 m. birželio mén. 12 d. nutarimu jam buvo paskirta stacionari-
nė teismo-psichiatrinė ekspertizė. Atlikus paminėtą eksper-
tizę buvo nustatyta, kad Statkevičius serga paranojaline
psichopatija su didybés pervertinimo idéjomis bei epizodi-
nemis klausos haliucinacijomis ir yra nepakaltinamas. Pagal

psichinę sveikatos būseną Statkevičiui Algirdui yra reikalingas priverstinis gydymas specialaus tipo psychiatrinėje ligoninėje.

(t.I, l.240-241, 243-244)

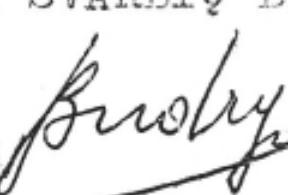
Imdamas domén tai, kad sutinkamai su Lietuvos TSR BK 12 str. Statkevičius Algirdas, Jono s., už padarytę visuomenei pavojingą veiką neatsako pagal baudžiamosius įstatymus, tačiau dėl jos pavojingumo jam turi būti taikitinas priverstinis gydymas, vadovaudamas Lietuvos TSR BPK 357 str. 2 punktu, -

N U T A R Ę:

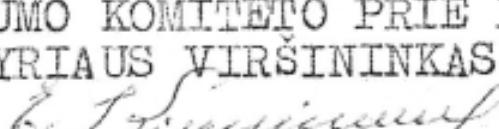
Baudžiamąją bylą Nr.296 dėl Algirdo STATKEVIČIAUS, Jono sūnaus, padarytos visuomenei pavojingos veikos pasiusti Lietuvos TSR prokurorui dėl nukreipimo teisman.

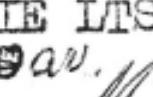
VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS YPATINGAI SVARBIŲ BYLŲ
VYR.TARDYTOJAS

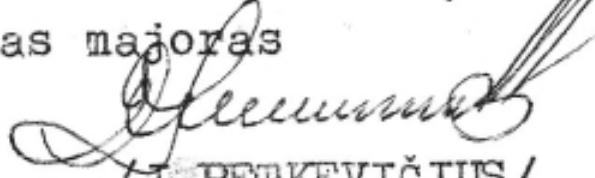
majoras

/S.BUDRYS/

SUTINKA:

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
TARDYMO SKYRIAUS VIRŠININKAS
pulkininkas
/E.KISMINAS/

VALSTYBĖS SAUGUMO KOMITETO PRIE LTSR MT
P I R M I N I N K @
generolas majoras

/J.PETKEVIČIUS/